

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. 8 706 64 845,
el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-09-
I

Nr. (4.5-82E)-3-
Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 18 d. nutarimo Nr. 64 „Dėl baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektu siūloma pakeisti Baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas), siekiant geriau individualizuoti baudas už padarytus pažeidimus, išsamiau reglamentuoti baudų nustatymo metodiką, atsižvelgiant į Europos Komisijos baudų už konkurencijos teisės pažeidimus nustatymo taisykles ir teismų sprendimuose suformuotą praktiką. Atsižvelgiant į tai, kad keičiama daugiau kaip puse Aprašo punktų, Aprašas dėstomas nauja redakcija:

Pirma, Apraše siūloma nustatyti, kad baudos mažinimas dėl kai kurių lengvinančių aplinkybių, numatytų Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 2 dalies 6 ir 7 punktuose (rašytinio pripažinimo pareiškimo pateikimas, tyrimo išvadų esminių aplinkybių pripažinimas) būtų taikomas po to, kai pritaikoma 10 procentų bendrųjų metinių pasaulinių pajamų praėjusiais ūkiniais metais maksimali riba (Aprašo II skyriaus septintasis skirsnis). Pagal šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą gali susiklostyti situacija, kai ūkio subjektui bus paskirta bauda, siekianti 10 procentų bendrųjų metinių pasaulinių pajamų, nepriklausomai nuo to, ar jis pateikė pripažinimo pareiškimą arba pripažino tyrimo išvadą, ar ne. Tuo tarpu tokio pobūdžio subjektų pripažinimas yra itin skatintinas, kaip užtikrinantis efektyvesnę konkurencijos pažeidimų nustatymą. Taigi, atitinkami pakeitimai reikalingi tam, kad ūkio subjektas būtų skatinamas pripažinti padarytą pažeidimą net tais atvejais, kai bauda jam pasiekia 10 procentų bendrųjų metinių pasaulinių pajamų maksimalią ribą. Europos Komisija taip pat mažina baudą už pripažinimo pareiškimo (angl. *settlement*) pateikimą¹ po 10 procentų bendrųjų metinių pasaulinių pajamų praėjusiais ūkiniais metais maksimalios ribos pritaikymo.

Antra, Apraše siūloma pakeisti dalyvavimo darant pažeidimą laikotarpio skaičiavimą baudos dydžio nustatymo tikslais (Aprašo 5–10 punktai). Šiais pakeitimais siūloma tiksliau atsižvelgti į ūkio subjekto dalyvavimo darant pažeidimą laikotarpį, baudos dydžio nustatymo tikslais pažeidimo trukmę skaičiuojant mėnesiais, o ne pusmečiais. Toks reguliavimas leis užtikrinti pakankamai atgrasančias baudas, tačiau kartu ir suteiks galimybę geriau individualizuoti baudos dydį.

¹ Komisijos Pranešimo Nr. 2008/C 167/01 dėl susitarimo procedūros tvarkos siekiant priimti sprendimus pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 7 ir 23 straipsnius kartelių bylose 33 punktas (prieiga per internetą: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:167:0001:0006:LT:PDF>). Taip pat žiūrėti Komisijos Pranešimo Nr. 2006/C 298/11 dėl atleidimo nuo baudų ir baudų sumažinimo kartelių bylose 26 punktą (prieiga per internetą: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:02006XC1208\(04\)-20150805&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:02006XC1208(04)-20150805&from=EN)).

Trečia, Apraše siūloma pakoreguoti nuostatas, susijusias su baudos sumažinimu draudžiamo susitarimo dalyviui, kad jos visiškai atitiktų įgyvendinant 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/1, kuria siekiama įgalinti valstybių narių konkurencijos institucijas, kad jos būtų veiksmingesnės vykdymo užtikrintojos, ir kuria užtikrinamas tinkamas vidaus rinkos veikimas (toliau – Direktyva)) reikalavimus pakeisto Konkurencijos įstatymo nuostatas. Be to, koreguojami baudos sumažinimo dydžiai, maksimalų sumažinimą nustatant 50 procentų, o ne 75 procentų, kaip šiuo metu galiojančioje nuostatoje. Toks pakeitimas atitinka Europos Komisijos taikomą sumažinimo maksimalų dydį² ir daro patrauklesnį visišką atleidimą nuo baudos pagal Konkurencijos įstatymo 38 straipsnio 1 dalį.

Aprašu taip pat siūloma keisti kai kurias kitas nuostatas, atsižvelgiant į Europos Komisijos taisykles ir bylų nagrinėjimo praktiką. Pavyzdžiui, siūloma numatyti galimybę skirti simbolinę baudą, tokios baudos skyrimą motyvuojant Konkurencijos tarybos nutarime³. Taip pat siūloma reglamentuoti 10 procentų bendrųjų metinių pasaulinių pajamų ribos skaičiavimą solidarios atsakomybės atveju. Toks papildymas reikalingas Konkurencijos įstatyme atsiradus solidarios atsakomybės už Konkurencijos įstatymo pažeidimus reglamentavimui, siūlomos taisyklės paremtos Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika⁴. Be to, siūloma detalizuoti baudos nustatymo teisių ar ūkinės veiklos perėmėjams tvarką, kadangi Konkurencijos įstatyme įgyvendinant Direktyvą buvo įtvirtintas šio Europos Sąjungos teisės instituto reglamentavimas ir jį detalizuoti siūloma Apraše. Siūlomi ir kiti baudų nustatymo tvarkos pakeitimai, kurių poreikis paaiškėjo Konkurencijos tarybos veikloje.

Aprašo nuostatas pakeitus atsižvelgiant į Europos Komisijos taisykles ir bylose suformuotą praktiką, Lietuvos baudų už konkurencijos teisės pažeidimus skyrimo sistema labiau priartės prie Europos Komisijos sistemos, ir tai leis didesne apimtimi vadovautis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika aiškinant baudų nustatymo už Europos Sąjungos konkurencijos teisės pažeidimus taisykles, kurios taikomos skiriant baudas už Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 ir 102 straipsnių pažeidimus (šių straipsnių pažeidimus tiria ir baudas už jas skiria tiek Europos Komisija, tiek Konkurencijos taryba) ir jų atitikmenis nacionalinėje teisėje. Tokiu būdu suderintos baudas už konkurencijos teisės pažeidimus reglamentuojančios nuostatos Europos Sąjungoje leistų Lietuvos nacionaliniams teismams formuoti teismų praktiką turint kaip orientyrą Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką (tai būtų neįmanoma, jei teisinis reguliavimas iš esmės skirtųsi). Išsamesnė ir su Europos Sąjungos taisyklėmis bei teismų praktika suderinta siūloma baudų nustatymo tvarka suteiktų ūkio subjektams daugiau aiškumo dėl už konkurencijos teisės pažeidimus skiriamų baudų nustatymo metodikos. Be to, teismuose dažnai pasitaiko ginčų dėl Konkurencijos tarybos paskirtų baudų apskaičiavimo, tad išsamesnė tvarka, detaliau aptardama baudų dydžio nustatymo taisykles, turėtų padėti sumažinti tokių ginčų skaičių, taip taupant baudas gavusių ūkio subjektų, Konkurencijos tarybos ir teismų išteklius.

Nutarimo įsigaliojimas numatytas 2023 m. gegužės 1 d., atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 4 dalį.

Teigiamas Nutarimo projekto poveikis – bus patobulinta baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarka, atsižvelgiant į Europos Komisijos baudų nustatymo taisyklių nuostatas ir praktinius baudų nustatymo metodus.

Neigiamų pasekmių priėmus Nutarimo projektą nenumatoma.

Nutarimo projekte neįtvirtinamos naujos sąvokos.

Nutarimo projektas neprieštarauja Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimams, neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

² Komisijos Pranešimo Nr. 2006/C 298/11 dėl atleidimo nuo baudų ir baudų sumažinimo kartelių bylose 26 punktą (prieiga per internetą: <[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:02006XC1208\(04\)-20150805&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:02006XC1208(04)-20150805&from=EN)>).

³ Tokią teisę turi ir Europos Komisija pagal Europos Komisijos Pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies a punktą skirtų baudų apskaičiavimo gairių Nr. 2006/C 210/02 36 punktą (prieiga per internetą: <[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:52006XC0901\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:52006XC0901(01)&from=EN)>).

⁴ Žiūrėti, pavyzdžiui, Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimus: byloje Nr. T-112/05, 90 pastraipą; byloje Nr. T-26/06, 115 pastraipą; byloje Nr. T-72/06, 113 pastraipą.

Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Nutarimo projektas neprieštaruoja šiuo metu galiojantiems teisės aktams. Priimti kitų teisės aktų, siekiant įgyvendinti Nutarimo projekte nustatytą teisinį reguliavimą, nereikės.

Nutarimo projektas neprieštaruoja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Nutarimo projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos TAIS Projektų registravimo posistemėje (Nr. 22-8110). Nutarimo projektui pritarė Lietuvos bankas, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ir Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnyba. Nutarimo projektas patikslintas pagal Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, advokatų kontoros Sorainen ir partneriai pastabas ir kai kurias Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pastabas, taip pat iš dalies patikslintas pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pastabas. Dėl Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pastabų, į kurias atsižvelgta iš dalies, Nutarimo projektas suderintas darbo tvarka.

Nutarimo projektą parengė Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos Verslo aplinkos departamento (direktorius Tomas Urban, tel. 8 605 73 442, el. p. tomas.urban@eimin.lt) Geresnio reglamentavimo politikos skyriaus (vedėja Irmina Valytė, tel. 8 605 53 936, el. p. irmina.valyte@eimin.lt) patarėja Gintarė Dubickaitė (tel. 8 614 26 362, el. p. gintare.dubickaite@eimin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 10 lapų.
2. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 2 lapai.
3. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 5 lapai.

Ekonomikos ir inovacijų ministrė

Aušrinė Armonaitė

Gintarė Dubickaitė, tel. 8 614 26 362, el. p. gintare.dubickaite@eimin.lt